

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) HISTORY (REVISED-15)
EXAMINATION : MAY - 2016
FIRST SEMESTER

Subject: History of Dalit Movement in 19th Century India (HCBCS-116)

Date: 31/5/2016

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1) Choose the correct answer from the given options. (5)

1. The Vedas were written in ----- language.
 - a) Marathi
 - b) Sanskrit
 - c) English
 - d) Telugu
2. Varnas were ----- in numbers
 - a) Five
 - b) Six
 - c) Four
 - d) Two
3. Who was the founder of Satya Shodhak Samaj.?
 - a) Mahatma Gandhi
 - b) Mahatma Phule
 - c) Dayanand Saraswati
 - d) None of the above
4. The Sati system was banned in -----
 - a) 1829
 - b) 1839
 - c) 1849
 - d) 1859
5. Dr. B. R. Ambedkar conversion of ----- in 1956.
 - a) Jainism
 - b) Buddhism
 - c) Sikhism
 - d) Islam

Q. 2) Answer in two to four sentences. (Any 5) (10)

1. Define the concept of Dalit.
2. Write the sources of Dalit Studies
3. Write a note on caste system.
4. Explain British Policies towards Dalits.
5. Write a note on Brahma Samaj.
6. Reforms of Vitthal Ramji Shinde
7. Dr. B. R. Ambedkar views on caste.

Q. 3) Write short notes on (Any 3) (15)

1. Untouchability
2. Missionary Activities for Dalit
3. Savitri Bai Phule
4. Chavtar Tank Satyagraha
5. Shivaram Janba Kamble.

Q. 4) Attempt any two of the following (30)

1. Trace the historical development of the concept of untouchability in Indian History
2. Discuss the efforts taken by various socio-religious reform movements towards improvements of social status of Dalits in Modern India.
3. Evaluate the contribution of Shahu Maharaj to the Dalit movement in Modern India with special reference to students boardings and reservation in service.
4. Discuss the contribution of Dr. B. R. Ambedkar to the cause of womens liberation.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १) खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय लिहा. (५)
१. ----- भाषेत वेद लिहिलेला आहेत.
अ) मराठी ब) संस्कृत
क) इंग्रजी ड) तेलगु
२. वर्णव्यवस्था ----- भागात विभाजलेला होता.
अ) पाच ब) सहा
क) चार ड) दोन
३. सत्यशोधक समाजाचे संस्थापक कोण होते ?
अ) महात्मा गांधी ब) महात्मा फुले
क) दयानंद सरस्वती ड) वरीलपैकी कोणीही नाही.
४. ----- कायद्याने सतीपद्धत बंद केली.
अ) १८२९ ब) १८३९
क) १८४९ ड) १८५९
५. १९५६ मध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी ----- धर्मात धर्मांतर झाले होते.
अ) जैनधर्म ब) बौद्धधर्म
क) सिखधर्म ड) इस्लामधर्म
- प्र. २) दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही ५) (१०)
१. दलित या संकल्पनेचा अर्थ स्पष्ट करा.
२. दलित अभ्यासासाठी साधने लिहा.
३. टीपा लिहा - जातीव्यवस्था
४. दलितांच्या बंधमुक्तीसाठी ब्रिटिशांनी राबवलेली धोरणे लिहा.
५. टीपा लिहा - ब्रह्मो समाज
६. विठ्ठल रामजी शिंदे यांचे सुधारणे लिहा.
७. डॉ. आंबेडकरांचे जाती व्यवस्थेचा विचार
- प्र. ३) टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)
१. अस्पृश्यता
२. ख्रिस्ती मशिनरी आणि दलित
३. सावित्रीबाई फुले
४. चवदार तळे सत्याग्रह
५. शिवराम जानबा कांबळे
- प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)
१. भारतीय इतिहासात अस्पृश्यतेच्या संकल्पनेचा विकास कसा झाला ते थोडक्यात स्पष्ट करा.
२. आधुनिक भारतातील दलितांचे सामाजिक स्थान सुधारण्यासाठी विविध सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळींनी केलेल्या प्रयत्नांची चर्चा करा.
३. विद्यार्थ्यांसाठीची वसतिगृहे आणि नोकऱ्यांमधील आरक्षण यांच्या विशेष संदर्भासह आधुनिक भारतातील दलित चळवळीला शाहू महाराजांच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
४. स्त्रियांच्या मुक्तिसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी दिलेल्या योगदानाची चर्चा करा.